

Wilt u voorlezing van deze preek in uw gemeente even melden via contact@vanbruggenpreken.nl ?

*Uw handen hebben mij gemaakt en gevormd,
Schenk mij inzicht, dan leer ik uw geboden.*

(NBV)

*

Broeders en zusters, ouderen, jongeren, [1]

De tekst voor de preek is maar een *korte zin*. Een korte zin, maar wel uit de *langste psalm* in ons psalmboek.

Dit lange lied telt 176 zinnen. Ze cirkelen om elkaar heen als een vlucht zwaluwen. Ook ons korte vers 73 zou je zomaar kunnen opvatten als een samenvatting van dit hele lange lied.

Je kunt het bijna in 1 korte zin zeggen waar het in deze psalm om gaat: ‘Leer mij uw liefde!’ Toch is het een heel lang lied geworden. De lengte laat je voelen hoe *belangrijk* deze kern is. De psalm omarmt ons veelvoudig om ons maar één ding te leren.

Wij hebben die herhaling nodig. We zijn hardhorende en hardleerse mensen. Het is nodig voor ons dat de waarheid erg vaak herhaald wordt! En dan nog! Als je om je heen kijkt, had het misschien nog wel een veel langere psalm moeten zijn om echt de aandacht te krijgen van de mensenwereld.

*

[2]

Deze psalm verdient die aandacht wel. Ze wil het abc *voor ons leven* aanreiken. In de NBV staat een aantekening bij deze psalm: daarin kun je zien dat in het Hebreeuws de eerste acht verzen beginnen met een a, de tweede acht met een b enzovoort. Het hele Hebreeuwse alfabet met z’n 22 letters gaat op in deze psalm. Eén liefdesles van A tot Z.

Het vers waar de preek nu over gaat, hoort bij het blokje dat begint met de letter J. Je zou het zo kunnen weergeven.

„Ja, uw handen hebben mij gemaakt en gevormd.
Je inzicht moet je vragen, dan leer je zijn geboden!‘‘

Het is een J-tekst om ja tegen te zeggen, elke dag. Een Ja-tekst die past in elke dienst waarin we samen JA zeggen na het horen van de apostolische geloofsbelijdenis.

*

1.[3]

„Ja, Uw handen hebben mij gemaakt en gevormd‘‘: zo luidt de eerste regel.

Vaak lees je die woorden boven een geboorteadvertentie. En dat kan heel goed: toen je geboren werd, ver voor je volwassenheid, was het God die je had gevormd in de schoot van je moeder en Hij liet je huilen toen je er was.

„Uw handen hebben mij gemaakt”. Mensenkind, vergeet het nooit! Zo vaak er een kindje gedoopt wordt, zie je hier voor in de kerk een klein baby’tje zoals je zelf ooit was. Zo klein heeft God ook u, ook jou gemaakt aan het begin. Je tere lichaampje liet de afdruk zien van de Vaderhanden.

Mensen hebben vaak heel wat te stellen met de hand van God. Waarom doet God dit? Waarom steekt Hij geen hand uit om veel onheil te keren? Mensen hebben zo hun gedachten over wat Gods handen zouden moeten doen. Het is voor ons soms ook moeilijk te begrijpen en te aanvaarden wat de hand van God doet in ons leven.

Maar je zou als mens altijd eerst moeten beginnen bij je eigen begin. Daar zie je de fijnheid en de teerheid van Gods handen. Bekijk die kleine vingertjes van het baby’tje eens en kijk eens naar dat hele kleine teentje. Wat een ragfijn werk waren wij aan het begin. Wat een tere handen hebben mij gemaakt. Hoe voorzichtig moet God met je zijn omgegaan om je te maken! Vergeet dat niet wanneer je ouder wordt en vragen krijgt of verdriet en gemis je treffen. Zou God die zo voorzichtig met je begon, werkelijk ruw met je omgaan in je latere leven?

Integendeel: Zijn handen hebben je niet alleen fijnzinnig en teer gemaakt, ze hebben je ook „gevormd”. God liet je niet los. Hij gaf je ouders, leraren, vrienden. Je *werd* gevormd. Soms best lastig. Maar je wérd iemand. Gevormd en wel. Als een metselaar die zijn vak verstaat. Als een kinderverzorgster die weet wat kinderen nodig hebben. Als echtgenoot in liefde en geduld. Je bent gevormd. Door het leven? Ja, maar ook dat is het werk van God die je omringde met ouders, vrienden, helpers, een opleiding, en vaak ook werk en een huwelijk. Blijf er altijd dankbaar voor.

Wanneer je volwassen bent geworden, steek je nu zelf je handen uit de mouwen of je slaat ze ineen. Maar vergeet nooit dat er ook nog andere handen in je leven zijn en aan je werken en je dragen: `Ja, de handen van je Schepper en Vader zijn nog steeds met je bezig!´.

Sta er bij stil en begin elke dag eerbiedig met de letter J, met het woord JA tegen je voorzichtige Maker: „JA, ik erken het dat U er bent en dat uw handen mij en ons allen hebben gemaakt en gevormd!´.

Blijf het je ook bewust door de dag heen. Wanneer je je verantwoordelijkheden in het leven neemt. Wanneer je studeert of aan een studie of opleiding zult beginnen wanneer je geslaagd bent voor dat examen dat nu net achter de rug is. Wanneer je man en vrouw voor elkaar bent. Wanneer je ouders van kinderen mag worden. Wanneer je leiding geeft in de gemeente. Je hanteert het leven, maar zelf ben je *handgemaakt* door Hem. Het staat boven je hoofd geschreven: Handmade in heaven! Handwerk uit de Hemel! Laat het je levenslang bescheiden houden en voorzichtig bij alles wat je doet.

*

2.

Op die erkenning in de eerste regel van onze tekst volgt dan een gebed: „Schenk mij inzicht”. [4.1]

Dat lijkt geen moeilijk onderwerp. Wie wil er nu geen inzicht? De wereld is vol van cursussen, therapie, onderwijs, adviesbureaus, raadgevende televisieprogramma's enz. Mensen willen weten hoe ze het best kunnen leven. Onderzoeken zijn niet van de lucht. Inzicht gevraagd!

En wie hééft er al geen inzicht? Wanneer je volwassen bent, denk je het te weten. Ik las het laatst in de winkelstraat op een T-shirt `No stress: live by your own rules` (Geen stress: leef volgens je eigen regels!). Mensen denken vaak heel goed te weten wat ze willen en wat goed voor ze is. Inzicht genoeg, zo lijkt het. [4.2]

Dit gevoel beïnvloedt ook de christenen. Wanneer ze, oud of jong, worden aangesproken op hun gedrag of kerkgang, is het antwoord steeds vaker: `Ik maak mijn eigen keuzes en ik heb mijn keuze gemaakt: daar kom ik toch niet op terug`. [4.3]

Nu is het natuurlijk goed om zelf keuzes te maken, maar het is nog beter om je ook altijd af te vragen of het keuzes waren vanuit een goed inzicht.

Dat is voor ons als mensen niet gemakkelijk om je dat eerlijk af te vragen. Waarom zou ik om inzicht *vragen*? Heb ik het als mondig mens of als jong volwassene wel nodig om te zeggen: `Geef mij inzicht`?[4.4]

Er is afhankelijkheid voor nodig om dit te bidden en te vragen. Wanneer je erkent dat Hij de Almachtige hoog boven je woont en dat zijn handen je maakten en vormden, dan leer je ook *aan Hem vragen* om inzicht en wijsheid voor je leven.

Je gaat inzicht vragen bij je Afzender. Wie zou het beter weten?

Je bent immers niet van jezelf en je leven heb je zelf niet geschapen. Zijn *handen* dragen je. Daarom is het verstandig om ook de wijsheid van Zijn *mond* op te zoeken. Wees niet als mensen die wel willen profiteren van het werk van de Schepper, maar die hun leven uit zijn handen grissen om er zelf mee aan de haal te gaan. Alsof God niets te maken had met je jeugd die Hij je zelf heeft geschonken. Alsof Hij er niets mee heeft te maken hoe je je bijverdienstengeld uitgeeft in het weekend. En alsof Hij niets van doen heeft met je liefde die Hij zelf heeft geschapen. En alsof Hij er buiten zou staan wanneer je een relatie aangaat met een vriend, een vriendin. En alsof je kinderen van jón zijn.

Wees liever biddende en afhankelijke mensen, in je werk en in je studie, en ook in je huwelijk of als ouders: vraag ook *samen* eerbiedig de God van je leven om zijn wijsheid in alle dingen.

Laat dit op elke leeftijd het Ja zijn tegen je Maker: „Ja, geef U mij inzicht!”

*

3.

Opvallend is dan waarvóór dit inzicht wordt gevraagd. Niet om voorspoedig te zijn of om succesvol te wezen.

Er staat iets verrassends: „Schenk mij inzicht, dan leer ik uw geboden“ [5.1]

Geboden?

Dat klinkt niet zo populair: geboden komen van ánderen.

En is de mens niet zijn eigen meester? Doet een gebod van een ander niet tekort aan je eigen persoon?

Geboden lijken je vaak in te snoeren. Je mag zus en zo, maar weer niet anders. Kies die weg maar vermijd de andere. Zo word je aangestuurd door geboden. Je zou er stress van krijgen! [5.2]

Wie wil dat nu eigenlijk? We wilden het helemaal niet als pubers, maar als volwassenen eigenlijk ook niet.

Voor velen in Nederland is het schrikbeeld van geloven „dat je dan van alles móet“. Daar moeten mensen niet aan denken.

Ook christenen roepen soms dat hun afkeer van de kerk alles te maken heeft met het feit dat ze daar van alles moesten en met zoveel regels hadden te maken. Wie wil nu van regels weten?

Nu zijn er onder de mensen en ook in de opvoeding en in de kerk natuurlijk altijd wel regels waar je kritiek op kunt hebben. Maar het is vreemd dat we in opstand zouden moeten komen tegen regels en voorschriften in het algemeen. [5.3]

Wanneer we in de auto stappen of door de stad fietsen zouden we de regels niet graag missen. Stel je voor dat de regels voor voorrang er niet waren of dat ieder zijn eigen weghelft mocht kiezen.

Gelukkig maar dat er een wegenverkeersreglement is: dat voorkomt heel wat ongelukken! En Bob is tenminste op tijd thuis.

Nu zijn dit *menselijke* regels waar je soms zelfs examen in moet doen. Maar in de psalm gaat het over geboden *van boven*, uit de hemel *van God*. Geen geboden van een overheid die nu eenmaal onvermijdelijk is of van een directie die nu eenmaal wat orde in het bedrijf moet houden. Nee, het gaat hier over geboden van bovenaf, van buiten de mensenwereld die zo zelfredzaam lijkt.

Is dit nu het beste gebed dat een mens kan bidden? Om *Gods* geboden te leren? Het is begrijpelijk dat moderne mensen hier de wenkbrauwen fronsen en terugdeinzen.

Je gaat dit pas begrijpen wanneer je bedenkt dat God je *goede* Maker is. [5.4]

Hij is niet de Afstandelijke die orders uitvaardigt. Hij is de Vader die kinderen bij de hand neemt. Hij heeft niet alleen *handen* die je voorzichtig hebben gemaakt en een *mond* die leiding geeft, maar ook *oren* die luisteren en een *hart* dat naar je uitgaat en voor jou heeft Hij zelfs zijn Zoon aan het kruis doen hangen. Hij wil je dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

Dat maakt het allemaal heel anders.

De geboden van deze goede Schepper zijn de beste gebruiksaanwijzing bij je mens-zijn. Niemand weet beter wat goed voor een mens is dan Hij die je maakte en vormde. Je Vader in de hemel.

De Maker wijst de weg. Beter raadgevingen zijn er niet dan die je vindt in de bijbel en waar je om mag bidden tot God. Geen beter dagboek in elke tijd van je leven dan het boek Spreuken waaruit zoveel te leren valt voor de praktijk van ons leven!

Wees bescheiden genoeg om te bidden: „Ja, Vader, wijs ons de weg, leer ons volgen waar u ons de weg wijst. Ja, want wie zou het beter weten dan U´´.

*

4.

Maar wat voor zin heeft het? Welk doel heeft het leven met God en met de bijbel? Kom je er anders mee uit dan zonder dit alles?

Ik denk het wel.

God als Maker heeft je niet voor niets gemaakt en Hij draagt je niet voor de zinloosheid. Hij heeft ons gevormd zoals een beeldhouwer een beeld vormt. [6]

Om er te zijn en te blijven.

Een beeldhouwer maakt niet een mooi beeld om het daarna verveeld in de gracht te gooien.

Hij wil het ergens neerzetten zodat het uitkomt zoals het bedoeld is.

Zo heeft God ons gemaakt voor de hemel, voor de liefde, voor de vrede, voor zijn glorie.

De hemelse beeldhouwer heeft een hoog doel en een grote toekomst voor zijn beelden, zijn mensen.

Hij wil ze brengen in de glorie van Christus, in zijn hemelrijk. Dat geldt voor ons allemaal. Het geldt voor mensen die soms heel oud moeten worden, het geldt ook voor kindertjes die de Here soms al heel vroeg uit dit leven tot zich nam. Ook hen, zo kort hier bij ons of zo onafzienbaar lang, vormden zijn handen om ze uiteindelijk een blijvende plaats te geven in zijn goddelijke wereld.

Dat is de top van de berg waarnaar we op weg mogen zijn in ons soms heel korte en soms wel erg lange leven.

Wie de top van die berg wil bereiken moet zich laten vastbinden aan het klimmerstouw en de aanwijzingen opvolgen. Zit je dan vast? Nee, je gaat omhoog!

Het is magnifiek dat God ons een *levenslijn* geeft: bid dat je die mag vasthouden tot je er bent! Op de top! Totdat we hiernamaals in heerlijkheid voor Hem zullen verschijnen.

*

5.

En voordat we nu afscheid nemen van deze tekst, moeten we nog even om ons heen kijken.

De korte zin van deze lange psalm staat in een veel grotere bijbel.

Oorspronkelijk werd dit lied gezongen in de tempel, bij het altaar met de offers. En voor het voorhangsel met daarachter het heilige van God.

De psalm klinkt tegen de achtergrond van die tempel: je voelde je opgenomen in Gods nabijheid en je wist dat Hij dichtbij was. Je hoopte op zijn koninkrijk.

Die tempel staat niet meer overeind. Maar wel is het kruis van Jezus Christus, Gods Zoon, opgericht in de wereld. En na zijn opstanding ging Hij naar het heiligdom in de hemel. Daar bidt Hij voor ons. Vandaar komt zijn Geest ons leiden. Hij wil van ons lichaam zijn tempel maken. Hij geeft de gelovigen ook het zegel van de doop.

We zingen psalm 119 niet zomaar in een lege ruimte.[7]

De hemel van Christus met al zijn heiligen is onze klankbodem.
En de bruiloft van het Lam is ons voorland.

Voel je opgenomen in Gods geschiedenis.
Dan klinkt de tekst in onze mond steeds voller en dieper:

„Ja, Uw handen hebben mij gemaakt en gevormd,
Ja Amen, Geef mij inzicht, dan leer ik uw geboden.‘‘

En als de Here dat verhoort in ons leven van ouders en kinderen, dan zullen we als gedoopte jongeren en ouderen steeds beter leren zeggen wat Paulus schrijft in zijn brief aan de Romeinen:

„Alles is uit Hem ontstaan, alles is door Hem geschapen, alles heeft in Hem zijn doel. Hem komt de eer toe in eeuwigheid.‘‘

Dat mag de klankbodem zijn van je dagelijks gebed.

AMEN [8]